

Uçan Balonların Peşinden Giden Adam

“Uçan baloncu geldi!!! Uçan baloncuuu!” Bu ses duyulduğunda sokakta bir heyecan olur ve çocuklar baloncunun çevresine toplanır. Eve koşturup para almayı başaranlar hemen birer balon sahibi olur. Balonları ellerinde gururla dolaşırlar. Ama balonlar eninde sonunda kendilerini gökyüzüne doğru yükselirken bulur ve sahipleri boynu bükük bir şekilde arkalarından bakabilir. Artık balonların geri dönüşü yoktur. Çünkü içlerinde havadan yedi kat daha hafif bir gaz olan “helyum” bulunur. Helyum, bu özelliği nedeniyle balonların yukarı doğru yükselmesini sağlar. Bir mektreküp helyum, bir maddenin bir kilogramını kaldırabilecek kuvvete sahiptir. Peki, içinde helyum bulunan bu balonların kaç bir insanı yukarı kaldırabilir? ABD’de yaşayan John Ninomiya, bunu yaklaşık kırk kez denemiş ve hemen hepsinde uçabilmeyi başarmış. John Ninomiya, aslında bir sıcak hava baloncusu, hani şu altında bir taşıma sepeti olan büyük balonları kullanan pilotlardan ve bu iş için gereken özel ehliyete sahip. Balonculuk yapmak için özel bir eğitimden geçmek ve ehliyet almak gerekiyor (bu ehliyet ülkemizde Sivil Hava-

cılık Genel Müdürlüğü’nden alınıyor). Siz siz olun, yeterince büyümeden, gerekli eğitimi görmeden ve

ehliyet almadan “uçmaya” kalkmayın. Zaten John Ninomiya'nın da balonculuğa ilgi duyanlara öncelikle yaptığı öneri bu.

Bir demet helyum balonuyla uçmak, John Ninomiya'nın çocukluk düşlerinden biriymiş. Bu düşünüyü yıllar sonra gerçekleştirmeyi başaran Ninomiya, her uçuşta özel olarak üretilmiş çok büyük boyutlu helyum balonları kullanıyor. Bu balonların içinde yaklaşık 227 metreküp helyum var ve bu miktar 82 kilogram ağırlığındaki Ninomiya'yı kaldırmaya yetiyor. Ancak yine de o, gökyüzünde uzunca bir süre dolaşacağı için önlem olarak daha fazla sayıda balonla yola çıkıyor. Balon demetine onu sıkıca bağlamaya yarayan özel takımları ve acil durumlarda kullanabileceği bir de paraşütü var. Ninomiya, gerektiğinde yukarı doğru yükselmesini sağlamak için bu takımlara içinde su bulunan torbalar bağlıyor.

Bunların miktarını başlangıçta onu balonlarla birlikte yerde tutabilecek bir şekilde ayarlıyor. Yükselmek istediği zaman bu torbalardaki suyu boşaltıyor. Böylece ağırlığı azalıyor ve balonlar onu yukarı doğru çekiyor. Aşağı inmek istediği zaman da balonları patlatıyor. Bu durumda da onun ağırlığı balonların kaldırma gücünü aşıyor ve inişe geçiyor. Ninomiya, yanında mutlaka yüksekliği ölçen bir aygıt ve nerede bulunduğunu anlamasını kolaylaştıracak bir GPS bulduruyor. Üstelik de yola çıkmadan önce rüzgârların şiddeti ve yönü konusunda uzmanlardan bilgi alıyor.

Zuhal Özer

Kaynaklar:
Chiang, M., "Lift off", Science World, 3 Ekim 2005
<http://www.clusterballoon.org>

Uçuş için hareket geçmek için en uygun zaman sabaha karşı olan saatler. Çünkü bu saatlerde rüzgârlar çok yumuşak oluyor. Bu kadar erken saatte yola çıkmak için hazırlıklara gece yarısı başlanıyor. Hazırlıklarda çok sayıda kişi görev alıyor. Büyüklüklerine bağlı olarak 50 – 150 arasında balon helyumla şişirilip ağızları iyice bağlanıyor.

Bir Uçuşun Öyküsü

Şişirilen balonlar uçmaları diye başlangıçta kum torbalarına bağlanıyor. Tüm balonlar şişirildikten sonra kum torbalarından ayrılarak yaklaşık dörtlü demetler halinde birbirlerine bağlanıyorlar. Ardından bu balon demetleri tek tek pilotun takımlarına bağlanıyor. Ancak pilotun henüz hazır olmadan havalanmasını önlemek için bir yandan da su torbaları üzerine tutturuluyor.

Son kontroller yapılıyor ve herhangi bir eksik olup olmadığı dikkatle gözden geçiriliyor. Her şey hazır olduktan sonra pilot, yavaşça kalkışa geçiyor ve su torbalarını boşaltmaya başlıyor.

Pilot, bir demet balonla yavaşça yukarı doğru süzülüyor. Herkes onu coşkuyla alkışlıyor. O da insanlara el sallıyor.

Pilot, balonları patlatarak ya da su torbalarını atarak uçuş yüksekliğini istediği gibi ayarlıyor. Bu arada iniş sırasında onu karşılayacak olanlar iniş bölgesine doğru yola çıkıyor.

Gezi tamamlanıyor ve sıra inişe geliyor. Yeterince balon patlatarak pilot inişi gerçekleştiriyor ve arkadaşları onu karşılıyor.

